

Forskning för en bättre

ARBETSMILJÖ

Bättre utformade arbetsplatser kan sänka sjukfrånvaron och öka produktiviteten. Arkitekten Alexandra Moore forskar om arbetsmiljön utifrån sin hypotes att det finns ett samband mellan design som en viktig faktor och hur människor mår på jobbet.

TEXT: JENNY MARCUSON

Arkitekten Alexandra Moore presenterar nu en första delrapport i sitt forskningsprojekt "Designfaktorer för välbefinnande i arbetsmiljö".

– Jag ville undersöka hur graden av välbefinnande och prestation påverkas. Hur energi, effektivitet och engagemang kan höjas genom ljus, ljud och färg, säger Alexandra Moore.

Den första fallstudien i avhandlingen utfördes i verklig miljö på Telia Soneras kundtjänst.

– Verklighetsanknytningen gör projektet unikt och ger mer trovärdiga och realistiska resultat. Forskningsexperiment sker annars oftast i lab med uppbyggda, simulerade miljöer, säger Alexandra Moore.

LJUSTEMPERATURER

Fallstudien hos Telia Sonera gjordes i fyra olika delar. Det öppna kontorslandskapet förändrades genom att använda en kulör från den varma respektive kalla färgskalan. Det kombinerades med två olika ljustemperaturer och ljudnivåer i rummet. Samtidigt fick försökspersonerna ta bort respektive ha kvar personliga föremål vid den egna arbetsplatsen.

Efter varje kombination mättes deltagarnas reaktioner genom en enkät. Resultatet visade att designfaktorer definitivt påverkar välbefinnandet, vilket leder till att vi presterar bättre och blir mindre sjuka. Den kalla färgen gjorde att rummet upplevdes kallare och mindre trivsamt i denna verksamhet.

"Trovärdiga och realistiska resultat"

Många deltagare besvärades av det så kallade "pratbullret". En hög arbetsbelastning och stress kan också antas ha påverkat känsligheten för buller.

– Färg påverkar oss mest, både vad gäller välbefinnande och energi. Även personens placering i rummet var viktig. De som har bra överblick och orienterbarhet i lokalen känner sig mer delaktiga. Att få ha personliga tillhörigheter påverkar inspirationen, trivseln, kreativiteten och känslan av eget revir. Det är viktigt att få vila ögonen på något man tycker om.

Även om små förändringar kan åstadkomma mycket vill Alexandra Moore kartlägga exakt var sambanden mellan design och välbefinnande finns.

– Jag hoppas kunna koppla välbefinnandet till både ekonomi och produktivitet samt se det i ett längre perspektiv, med slutsatser som borde intressera de flesta företagsledare.

VERKLIGA ARKITEKTUPPDRAG

Alexandra Moore är civilekonomen som blev inredningsarkitekt och som nu dessutom är industridoktorand vid Luleå Tekniska Universitet genom det egna företaget M.O.R.E. Inredningskonsulten och jobbar halvtid på Tema Arkitekter i Stockholm. Där har hon möjlighet att tillämpa varje resultat i verkliga arkitekt-

Blivande doktorand Alexandra Moore.

uppdrag.

Den första fallstudien möjliggjordes av flera sponsorer (TeliaSonera Sverige AB, TCO Development AB, Martela AB, Färgdepartementet och Sveff, SVID). Dessutom fick hon Jarl Andersson-stipendiet på 250 000 kronor för två år sedan som gjorde att hon även kunde påbörja nästa studie. Nu är hon på jakt efter nya forskningspengar och ivrig att komma vidare.

Göteborg kommer närmare vattnet

Den 8 november presenterades planen Södra Älvstranden för allmänheten. Den ställs ut bland annat på stadsbyggnadskontoret. Området mellan Järntorget och Lilla Bommen kallas även Älvstaden och ska ta stan närmre vattnet.

Området kring Järntorget ingår i projektets första etapp.

Kommunen vill ha fortsatt stora, öppna ytor på Packhusplatsen, Packhuskajen och vid Lilla Bommen. Största byggbara marken finns mellan Skeppsbron och Stora Badhusgatan. Där vill man ha nya kvarter i samma höjd och skala som kvarteren bredvid. På Götatunnelns tak vid tunnelmynningen bakom Folkets hus vid Järntorget finns dock möjligheter för ett höghus. Det skulle markera entrén till centrala Göteborg från väster.

Rosenlund, Stora Bommen och Lilla Bommen ses som särskilt viktiga längs älvstranden.

– Här är det extra viktigt med stråk ner

till vattnet, säger Lennart Widén, stadsbyggnadskontorets projektledare för Södra Älvstranden.

Esperantoplatsen ska bli en mötesplats för allmänheten med torg, kaféer och butiker. Kvarteren mellan Skeppsbron och Stora Badhusgatan ska fyllas med bostäder, butiker och kontor. Här byggs ett parkeringshus under mark.

Skeppsbron blir ny knutpunkt med gästhamn, färjeläge för älvsnabben och skärgårdsbåtarna samt en ny spårvagnslinje. Kanske blir det också ett flytande bad i älven. Det planeras även en gång- och cykelbro över älven.

Packhusplatsen ska bli ett vackert torg och mellan Operan och Kajskjul 8 planeras för kulturverksamhet.

Gästhamnen vid Lilla Bommen ska

Södra Älvstranden står inför en omvandling.

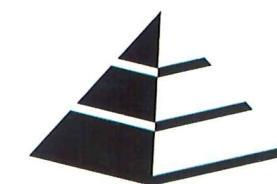
byggas ut och en park ska sträcka sig bort mot Nordstan.

Planen ska godkännas av politikerna nästa år och detaljplanen väntas vara klar 2008. 2010 flyttar hyresgäster in mellan Järntorget och Skeppsbron. 2011 kör spårvagnen mellan Järntorget och Lilla torget.

En mötesplats
Kontor eller Konferens?
Vi har alternativen

SÖDRA PORTEN

Ingår i Keopskoncernen

www.sodraporten.se

Flöjelbergsgatan 1C • 431 35 Mölndal • Tel: 031-27 30 22